

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 9/2014-52

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Meszáros, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza o sťažnostiach E. B., J. K. a M. K., zastúpených advokátkou Mgr. Marcelou Grancovou, Kováčska 28, Košice, a R. K., zastúpeného advokátom Mgr. Branislavom Grancom, Kováčska 28, Košice, ktorými namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 630/1998 (pôvodne vedenom Mestským súdom v Košiciach pod sp. zn. Nc 3447/88 a sp. zn. 19 C 1167/88 a Obvodným súdom Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 9/93), za účasti Okresného súdu Košice II, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo E. B., J. K., M. K. a R. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 630/1998 porušené boli.

2. E. B., J. K., M. K. a R. K. priznáva finančné zadosťučinenie každému v sume po 11 000 € (slovom jedenásťtisíc eur), ktoré im je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Košice II je povinný E. B., J. K. a M. K. uhradiť trovy konania v sume 887,58 € (slovom osemstoosemdesiatšedem eur a päťdesiatosem centov) na účet ich právnej zástupkyne Mgr. Marcely Grancovej, Kováčska 28, Košice, a R. K. trovy konania v sume 560,02 € (slovom päťstošesťdesiat eur a dva centy) na účet jeho právneho zástupcu Mgr. Branislava Granca, Kováčska 28, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 16. októbra 2013, 6. novembra 2013 a 20. decembra 2013 doručené sťažnosti E. B., J. K., a M. K., zastúpených advokátkou Mgr. Marcelou Grancovou, Kováčska 28, Košice, a R. K., zastúpeného advokátom Mgr. Branislavom Grancom, Kováčska 28, Košice (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorými namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 630/1998 o určenie hraníc medzi nehnuteľnosťami, vydania časti nehnuteľnosti, náhrady škody a odstránenia plotu (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovatelia v napadnutom konaní vystupujú ako právni nástupcovia žalovanej v 2. rade na základe univerzálnej sukcesie. Vo svojich sťažnostiach okrem iných uvádzajú, že konanie toho času vedené okresným súdom pod sp. zn. 19 C 630/1998 začalo podaním návrhu žalobkyne na začatie konania 1. augusta 1998 Mestskému súdu v Košiciach (ďalej len „mestský súd“), ktorým sa domáhala určenia hraníc medzi nehnuteľnosťami, vydania časti nehnuteľnosti, náhrady škody a odstránenia plotu (konanie bolo pôvodne vedené mestským súdom pod sp. zn. Nc 3447/88, sp. zn. 19 C 1167/88).

Sťažovatelia v sťažnostiach ďalej uvádzajú prehľad úkonov a pojednávaní uskutočnených mestským súdom od prvého pojednávania 18. januára 1989 [od roku 1993 Obvodným súdom Košice II (ďalej len „obvodný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 9/93 a od roku 1997 okresným súdom] až do 14. septembra 2000.

Okresný súd bol podľa nich v priebehu ďalších rokov nečinný (do 24. januára 2006). Na pojednávaní uskutočnenom 7. marca 2007 okresný súd zastavil uznesením č. k. 19 C 630/1998-20 konanie proti žalovanej v 2. rade (t. j. proti právnej predchodkyňi sťažovateľov, ktorá zomrela 15. augusta 2004) pre nedostatok podmienky konania. Na základe odvolania proti tomuto uzneseniu Krajský súd v Košiciach zrušil uznesením č. k. 4 Co 228/2006-27 z 31. októbra 2006 označené uznesenie okresného súdu vo výroku o zastavení konania voči žalovanej v 2. rade a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Okresný súd uznesením z 12. júla 2007 pripustil vstup univerzálnych dedičov namiesto zomrelej žalovanej v 2. rade do konania. Po uskutočnení znaleckého dokazovania v rokoch 2010 a 2011 okresný súd ostatné pojednávanie vo veci nariadené na 29. marec 2012 odročil na neurčito.

Sťažovatelia uvádzajú, že v rámci doterajšieho konania okresného súdu (predtým mestského súdu a obvodného súdu), ktoré trvá 25 rokov, ani oni, ani ich právna predchodkyňa neprispeli k vzniku zbytočných prierahov.

Sťažovatelia na základe uvedeného zhodne v sťažnostiach navrhujú, aby ústavný súd prijal ich sťažnosti na ďalšie konanie a takto rozhodol:

„Právo... [sťažovateľov]

- na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a

- právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru,

bolo postupom Okresného súdu Košice II vo veci sp. zn. 19 C 630/1998 (pôvodne postupom Mestského súdu v Košiciach pod sp. zn. Nc 3447/88 a pod sp. zn. 19 C 1167/88 a Obvodného súdu Košice II pod sp. zn. 19 C 9/93) porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Košice II konal vo veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 19 C 630/1998 bez prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [každému zo sťažovateľov]... finančné zadostučinenie vo výške 15.000 €, ktoré je odporca povinný vyplatiť... [im] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovatelia si tiež uplatňujú právo na úhradu trov konania.

Po predbežnom prerokovaní ústavný súd prijal na ďalšie konanie sťažnosť E. B. uznesením sp. zn. IV. ÚS 9/2014 z 23. januára 2014, sťažnosť J. K. uznesením sp. zn. I. ÚS 11/2014 z 22. januára 2014 a sťažnosť R. K. uznesením sp. zn. III. ÚS 89/2014 zo 4. februára 2014. Následne ich uzneseniami sp. zn. PLs. ÚS 1/2014 z 12. februára 2014 a sp. zn. PLs. ÚS 2/2014 z 12. februára 2014 spojil na spoločné konanie podľa § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vedené pod sp. zn. IV. ÚS 9/2014. Sťažnosť sťažovateľa M. K. prijal ústavný súd na ďalšie konanie uznesením sp. zn. IV. ÚS 217/2014 z 3. apríla 2014 a spojil na spoločné konanie s vecou vedenou pod sp. zn. IV. ÚS 9/2014.

Po prijatí sťažností na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnych zástupcov sťažovateľov a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Ústavný súd zároveň vyzval predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k sťažnostiam. Právni zástupcovia sťažovateľov a predseda okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právnych zástupcov sťažovateľov a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda okresného súdu sa k sťažnosti E. B. vyjadril v prípise sp. zn. 1 SprV 77/2014 z 21. februára 2014, v ktorom poukázal na to, že v napadnutom konaní iný účastník konania podal sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, na základe čoho sa k predmetnému konaniu už vyjadril v podaní zo 16. mája 2013, v ktorom uviedol chronologický prehľad procesných úkonov okresného súdu v napadnutom konaní. Uviedol tiež, že 12. júla 2013 bol doručený nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 202/2013. Následne v prípise uviedol:

«Následne došlo na základe opatrenia predsedu súdu zo dňa 1. 8. 2013 k zmene zákonného sudcu v konaní po ukončení výkonu funkcie sudcu JUDr. Pavla Karasa. Vec bola prostredníctvom elektronickej podateľne súdu pridelená sudkyňi JUDr. Janke Mičkovej. V dôsledku jej následnej dlhodobej práceneschopnosti, ktorá trvala od 11. 9. 2013 do 15. 11. 2013, bol spis dňa 23. 10. 2013 pridelený sudkyňi JUDr. Beáte Oreničovej a po ukončení práceneschopnosti späť do súdneho oddelenia JUDr. Janky Mičkovej, ktorá po oboznámení sa s obsahom predmetného spisu, ako aj s pripojenými súvisiacimi spismi, určila dňa 16. 12. 2013 termín pojednávania na deň 10. 3. 2014. Od vytýčenia termínu pojednávania boli vo veci vydané tiež iné procesné rozhodnutia.

Zároveň poukazujem na skutočnosť, že sťažovateľka sa stala účastníčkou daného konania až na základe osvedčenia o dedičstve, ako to napokon sama uvádza vo svojej sťažnosti. V stave právnej neistoty sa teda mohla ocitnúť až po vstupe do predmetného

konania, nie však v čase skoršom. Sťažovateľka tiež za celé obdobie trvania sporu nepodala sťažnosť na prieťahy v konaní správe súdu.

Nie je tiež opodstatnené tvrdenie sťažovateľky, že „... úkony odporcu nenasvedčujú tomu, že sa tento stav právnej neistoty v najbližšom čase skončí...“, keďže vo veci je určený termín pojednávania.»

V prípise sp. zn. 1 SprV 77/2014 z 20. marca 2014 sa predseda okresného súdu vyjadril k sťažnostiam J. K. a R. K. tak, že uviedol procesné úkony, ktoré okresný súd v napadnutom konaní urobil od podania vyjadrenia z 21. februára 2014, pričom uviedol, že 10. marca 2014 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 12. máj 2014. „Uznesením zo dňa 19. 3. 2014 bolo konanie proti žalovanému v 5. rade zastavené a nebola pripustená zmena žaloby, ktorá bola súdu doručená 7. 3. 2014.“

E. B., J. K. a R. K. prostredníctvom právnych zástupcov v osobitných podaniach z 31. marca 2014 podali stanoviská k vyjadreniam predsedu okresného súdu z 21. februára 2014 a 20. marca 2014, v ktorých zhodne poukazujú na námietku okresného súdu o tom, že právna neistota sťažovateľov mohla vzniknúť až po vstupe do napadnutého konania. V tejto súvislosti poukazujú na závery ústavného súdu (I. ÚS 52/01), podľa ktorých v prípade univerzálnej sukcesie môžu sťažovatelia uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prieťahov aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo takejto zmene účastníkov konania. Argumentovali tiež nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 202/2013-25 z 5. júna 2013 vo veci sťažovateľa I. R., ktorý v napadnutom konaní vystupuje ako žalobca a ktorý do konania vstúpil po zomrelých právnych predchodcoch. K námietke okresného súdu, že z dôvodu nariadeného pojednávania je zrejmé, že stav právnej neistoty v najbližšom čase skončí a že sťažovatelia nepodali sťažnosť predsedovi okresného súdu na prieťahy v konaní, uvádzajú:

„... po dvoch rokoch nečinnosti odporcu bolo pojednávanie nariadené na deň 10. 03. 2014. Predmetného pojednávania sa sťažovateľ zúčastnil. Sťažovateľka sa pojednávania nezúčastnila z dôvodu veľmi závažného ochorenia, pre ktoré sa nachádza v nemocnici v B., avšak súhlasila s prejednaním veci bez jej prítomnosti, svojím zastupovaním poverila právneho zástupcu, pričom v konaní sa už viackrát vyjadrila.

Sťažovatelia nemali žiadne návrhy na doplnenie dokazovania a ani zo strany navrhovateľa nebol do času konania pojednávania doručený žiadny návrh na doplnenie dokazovania. Navrhovateľ v závere pojednávania po 25 rokoch od začatia konania označil svedka, ktorého navrhuje vypočuť a odporca jeho návrhu vyhovel a pojednávanie bez meritórneho rozhodnutia odročil. Sťažovatelia podotýkajú, že v súčasnosti sa koná o náhradu škody vo výške 82,05 Eur (vzhľadom na to, že odporca po 20 rokoch rozhodol o návrhu na zmenu – rozšírenie žaloby z roku 1994 a o návrhu na zmenu žaloby z roku 2010) a takýto postup súdu, považujú za absolútne nehospodárny a taký, ktorý nesmeruje k ukončeniu stavu právnej neistoty. Sťažovatelia podotýkajú, že po 25 rokoch trvajúcim konaní, nie je sťažnosť predsedovi súdu možné považovať za efektívny prostriedok nápravy.

Odporca nielen, že neurobil také opatrenia, aby mohol konanie o náhradu škody 82,05 Eur po 25 rokoch meritórne rozhodnúť už na pojednávaní dňa 10. 03. 2014, tzn. napr. vyzvať nečinného navrhovateľa na označenie dôkazov v dostatočnom predstihu, ale naopak tým, že nezamietol po 25 rokoch navrhnutý dôkaz na pojednávaní dňa 10. 03. 2014 – výsluch svedka, z dôvodu nehospodárnosti, ďalej udržiava stav právnej neistoty.“

Sťažovatelia tiež poukazujú na skutkové okolnosti týkajúce sa napadnutého konania, v ktorom škoda mala vzniknúť vykopaním 4 smrečkov, poškodením 14 smrekov orezaním konárov, zničením porastov, podkopianím a oliatím 20-ročnej tuje, poškodením strechy drevárne a pod. „K tomuto sťažovatelia uvádzajú, že odporca na pojednávaní konštatoval, že na uplatnený nárok na náhradu škody bude potrebné pristúpiť k znaleckému dokazovaniu, pre zistenie a overenie výšky uplatnenej škody.

Sťažovatelia sa domnievajú, že takýto zamýšľaný postup odporcu je nehospodárny, a len potvrdzuje opodstatnenosť ich tvrdenia, že úkony odporcu nenasvedčujú tomu, že tento stav právnej neistoty v najbližšom čase skončí.

Celé obdobie konania je poznačené dlhými úsekmi úplnej nečinnosti odporcu a neučelného postupu odporcu. Okrem už skutočností, na ktoré sťažovatelia poukázali v sťažnostiach, poukazujú aj na to, že po smrti R. K., ich právnej predchodkyne dňa 15. 08. 2004, trvalo odporcovi 3 roky, kým vydal uznesenie, ktorým ich pripustil do konania, sťažovatelia 3 roky od smrti ich právnej predchodkyne nemali vedomosť,

či sú alebo nie sú vôbec účastníkmi konania, napokon odporca konanie po 2 rokoch od smrti ich právnej predchodkyne zastavil.“

Na základe týchto skutočností *„sú sťažovatelia presvedčení, že sa stav skončenia trvania ich právnej neistoty nepribližuje“.*

V prípise sp. zn. 1 SprV 321/2014 zo 16. mája 2014 sa predseda okresného súdu vyjadril k sťažnosti M. K. tak, že v prvom rade poukázal na obsah svojich vyjadrení z 21. februára 2014 a 20. marca 2014. Ďalej vo svojom podaní uviedol:

„Listom zo dňa 20. 3. 2014 Vám bolo oznámené, že pojednávanie zo dňa 10. 3. 2014 bolo odročené na 12. 5. 2014. Podľa úradného záznamu z uvedeného dňa sa pred určeným pojednávaním dostavil právny zástupca žalobcu, ktorý súdu oznámil, že v uvedený deň ho telefonicky kontaktoval žalobca, že zo zdravotných dôvodov sa nemôže dostaviť na pojednávanie, pričom z uvedeného dôvodu požiadal o odročenie pojednávania, nakoľko mal záujem byť prítomný pri výsluchu svedkyne, ktorá bola na toto pojednávanie predvolaná. Z uvedeného dôvodu zákonná sudkyňa určila nový termín pojednávania na deň 23. 6. 2014.

Zároveň poukazujem na skutočnosť, že sťažovateľ (ako to sám uvádza vo svojej sťažnosti) sa stal účastníkom daného konania až po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia súdu zo dňa 12. 7. 2007. V stave právnej neistoty sa teda mohol ocitnúť až po vstupe do predmetného konania, nie v období skoršom. Ani tomuto tvrdeniu však nesvedčí fakt, že od svojho vstupu do konania ani do súčasnosti nepodal sťažovateľ štátnej správe súdu sťažnosť na prieskumy v danom konaní. Paradoxne ústavnému súdu podal sťažnosť po vytyčení termínu pojednávania zákonnou sudkyňou (termín určený 16. 12. 2013, sťažnosť ústavnému súdu doručená 20. 12. 2013).“

M. K. prostredníctvom právnej zástupkyne v podaní z 29. mája 2014 podal stanovisko k vyjadreniam predsedu okresného súdu z 21. februára 2014 a 20. marca 2014. Predmetné podanie je v zásade obsahovo totožné s podaním právnej zástupkyne z 31. marca 2014.

Sťažovatelia prostredníctvom svojich právnych zástupcov sa v podaní z 1. júla 2014 vyjadrili opätovne k postupu okresného súdu v napadnutom konaní, ktorý vyhovel návrhu žalobcu na doplnenie dokazovania výsluchom svedka – E. K., sestry žalobcu I. R. V tejto súvislosti právni zástupcovia vo svojich osobitných podaniach zhodne uvádzajú:

„Okrem toho, že sťažovatelia namietali tento úkon súdu po 25 rokoch konania ako nehospodárny, zistili po ďalšom štúdiu súdneho spisu, že po smrti pôvodnej žalobkyne, M. R., (zomrelej dňa...) vstúpila do konania na jej miesto okrem súčasného žalobcu, práve aj jeho sestra, E. K... E. K. teda vystupovala v konaní ako žalobkyňa v 2. rade a súd s ňou aj takto konal. E. K., ako žalobkyňu v 2. rade, zastupoval na základe splnomocnenia zo dňa 22. 09. 2008, žalobca v 1. rade (č. l. 131, č. l. 132, č. l. 133, č. l. 134).

S E. K., ktorú súd na pojednávanie nariadené na 23. 06. 2014 predvolal v procesnom postavení svedkyne, však súd ako s účastníčkou konania konal od roku 2008 až do roku 2012, čo vyplýva v prvej strane zápisnice o pojednávaní z 06. 03. 2012 (č. l. 333) a z prvej strany zápisnice z 29. 03. 2012 (č. l. 341). Súd následne bez ďalšieho procesného úkonu – rozhodnutia od roku 2012 konať prestal a sťažovatelia nemajú vedomosť o tom, že by vo vzťahu k nej ako k žalobkyňi v 2. rade bolo konanie zastavené.

Sťažovatelia na tieto skutočnosti (ktoré napokon mohli mať následky v podobe zrušujúcich rozhodnutí odvolacieho, či dovolacieho súdu) upozornili súd prostredníctvom vyjadrenia zo dňa 20. 06. 2013, ktoré súdu (a právnenému zástupcovi žalobcu) doručili prostredníctvom e-mailu dňa 20. 06. 2014 a osobne v rovnopise aj na pojednávaní dňa 23. 06. 2014.

Je teda nepochybné, že v súčasnosti naďalej trvá stav právnej neistoty u sťažovateľov, vzhľadom na to, že nie je v konaní zrejmé, kto vlastne vystupuje na strane žalobcu a na základe čoho a kedy osoba, ktorá bola predvolaná v konaní ako svedok stratila postavenie účastníka konania.

Zároveň boli zo strany žalobcu podané dva návrhy, a to na spojenie konania a na prerušenie konania, o ktorých návrhoch má súd rozhodnúť.

Pre úplnosť podotýkajú sťažovatelia, že z priloženej zápisnice vyplýva, že predvolaná, E. K. sa pojednávania nezúčastnila a jej neprítomnosť ospravedlnil len slovnou bez predloženia akéhokoľvek lekárskeho potvrdenia sám žalobca, pričom predchádzajúce pojednávanie (10. 03. 2014) bolo odročené práve za účelom jej výsluchu.

Predmetné pojednávanie bolo odročené na neurčito.“

II.

Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 45 C 69/2008 ústavný súd zistil tento priebeh napadnutého konania:

Dňa 1. augusta 1988 bol mestskému súdu doručený návrh žalobkyne M. R., rod. V., na začatie konania o určenie hranice medzi nehnuteľnosťami, vydanie časti nehnuteľností, náhradu škody a odstránenie plota proti žalovaným J. K. a R. K., rod. L. Konanie o tomto návrhu bolo pôvodne vedené pod sp. zn. 19 C 1167/88. V priebehu augusta a septembra konajúci súd opakovane vyzval žalobcov na doplnenie návrhu – na predloženie dokladu o vlastníctve, množstve a druhu porastov, ktoré mali byť poškodené. Konajúci súd tiež zisťoval pomery žalobkyne na účely oslobodenia od súdnych poplatkov. Dňa 27. septembra 1988 bolo doručené vyjadrenie žalovaného k žalobe. Dňa 18. januára 1989 konajúci súd vykonal pojednávanie a 27. januára 1989 nariadil obhliadku na mieste samom s tým, že bol predvolaný geodet – zamestnanec Geodézie, n. p., ktorý vykonal vytýčenie hranice pozemkov 20. apríla 1986. Uznesením z 20. januára 1989 mestský súd ustanovil znalca, ktorého úlohou bolo určenie hranice medzi spornými parcelami, a uznesením z 10. februára 1989 oslobodil žalobkyňu od súdnych poplatkov. Dňa 10. marca 1989 bol súdny spis odoslaný Geodézii, n. p. Prešov, na vypracovanie znaleckého posudku. Dňa 18. júna 1991 mestský súd urgoval Geodéziu, n. p. Prešov, z dôvodu nedoručenia znaleckého posudku. Dňa 3. decembra 1991 vo svojom podaní Geodézia, n. p. Prešov, v reakcii na urgenciu uviedla, že znalecký posudok nebol vypracovaný, keďže vedúci prevádzky celý súdny spis odovzdal žalobcovi. Podľa nedatovaného úradného záznamu sa na konajúci súd dostavil zástupca žalobkyne a predložil súdny spis sp. zn. 19 C 1167/88. Následne konajúci súd ustanovoval znalca uznesením zo 7. januára 1992 – ustanovený znalec sa ospravedlnil pre pracovnú zaneprázdnenosť; uznesením z 15. apríla 1992 – ustanovený znalec oznámil, že nie je oprávnený vykonávať geodetické činnosti; uznesením z 28. mája 1992 – ustanovený znalec oznámil, že nemá poverenie na vykonávanie znaleckého dokazovania, a následne uznesením z 10. júna 1992. Ustanovený znalec

predložil vypracovaný znalecký posudok 18. novembra 1992. Dňa 4. mája 1993 bolo doručené odvolanie sťažovateľov proti uzneseniu o znalečnom, súdny spis bol predložený na rozhodnutie krajskému súdu 13. októbra 1993, ktorý rozhodol uznesením z 30. decembra 1993 tak, že napadnuté uznesenie potvrdil. V dňoch 4. mája 1994, 28. februára 1995, 26. septembra 1995, 9. apríla 1996, 26. júna 1997, 6. novembra 1997 a 5. marca 1998 sa uskutočnili pojednávania. V zápisnici o pojednávaní z 26. septembra 1995 konajúci súd okrem iného konštatoval, že *„bola vykonaná obhliadka na mieste avšak po vykonaní obhliadky sa stratila zápisnica resp. sa nenachádza v spise, pretože ako vyplýva spisový materiál bol odovzdaný zást. navrhovateľky“*.

Okresný súd následne uznesením z 5. marca 1998 konanie o určenie hranice zastavil s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená Okresnému úradu – katastrálnemu odboru Košice IV (ďalej len „katastrálny úrad“) na ďalšie konanie z dôvodu príslušnosti. Návrh žalobkyne na náhradu škody vylúčil na samostatné konanie. Dňa 8. júna 1998 bol spis odstúpený katastrálnemu úradu. Dňa 26. septembra 2007 bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) doručený návrh katastrálneho úradu, ktorým inicioval spor o právomoc medzi súdom a orgánom štátnej správy podľa § 8a OSP. Najvyšší súd v tejto veci rozhodol uznesením z 22. novembra 2007 tak, že prerokovanie a rozhodnutie veci patrí do právomoci okresného súdu. Na základe uznesenia najvyššieho súdu bol 20. mája 2008 spis vrátený okresnému súdu na rozhodnutie vo veci.

V konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 630/1998 okresný súd uskutočnil pojednávania 14. septembra 2000, 24. januára 2006 a 7. marca 2006. Na tomto pojednávaní okresný súd konštatoval, že žalovaná v 2. rade (R. K.) zomrela... Okresný súd rozhodol uznesením, ktorým konanie voči žalovanej v 2. rade zastavil a návrh žalobkyne voči žalovanému v 1. rade vylúčil na samostatné konanie. Proti tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie s tým, že žalovaná v 2. rade má dedičov. Krajský súd rozhodol uznesením z 31. októbra 2006 tak, že zrušil uznesenie vo výroku o zastavení konania voči žalovanej v 2. rade a v rozsahu zrušenia vec vrátil vec na ďalšie konanie. Okresný súd uznesením z 12. júla 2007 pripustil do konania namiesto žalovanej v 2. rade sťažovateľov – E. B.,

nar..., J. K., nar..., R. K., nar... a M. K., nar..., ako žalovaných v 2. až 5. rade. Dňa 1. októbra 2007 bolo doručené podanie žalobkyne – navrhla vyžiadať spis o určenie hranice, poukazujúc na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. RKS 3/00 z 25. mája 2000, podľa ktorého rozhodovanie v týchto sporoch spadá „opäť do kompetencie súdov...“. Uznesením zo 16. novembra 2007 okresný súd priznal žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov a zamietol návrh žalobkyne na nariadenie predbežného opatrenia. Dňa 4. decembra 2007 sa uskutočnilo ďalšie pojednávanie. Následne okresný súd výzvou z 12. decembra 2007 vyzval katastrálny úrad, aby oznámil stav konania vo veci určenia hranice, ktorá im bola odstúpená. Katastrálny úrad 21. januára 2008 oznámil, že spisový materiál sp. zn. H 2/98 bol 26. septembra 2007 odstúpený najvyššiemu súdu. Žalovaní doručili 1. februára 2008 okresnému súdu podanie – 1. stranu kúpnej zmluvy medzi predávajúcimi J. K., nar..., E. K., J. K., nar..., R. K., M. K. a kupujúcim P. M. Dňa 5. februára 2008 okresný súd uskutočnil pojednávanie a vyzval katastrálny úrad na predloženie spisu sp. zn. H 2/98. Dňa... zomrela žalobkyňa M. R. s tým, že bol oznámený okruh dedičov, a to I. R., nar... , a E. K., rod. R., nar... V dňoch 23. septembra 2008 a 4. novembra 2008 uskutočnil okresný súd pojednávania a uznesením zo 4. novembra 2008 pripustil vstup do konania P. M. ako žalovaného v 6. rade. Dňa 13. októbra 2009 okresný súd uskutočnil pojednávanie, ktoré následne odročil s tým, že žalobcovia budú vyzvaní, aby spresnili svoj návrh, t. j. ako žiadajú rozhodnúť, výšku škody, ktorú žiadajú, či súhlasia so znaleckým posudkom B. alebo či navrhujú ďalší znalecký posudok, ak áno, nech uvedú otázky, na ktoré požadujú odpoveď.

Dňa 1. júna 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na účely nariadenia znaleckého dokazovania. Uznesením z 12. augusta 2010 ustanovil okresný súd znalca s úlohou určiť hranicu medzi spornými parcelami. Podaním doručeným 20. septembra 2010 oznámila žalovaná E. B., že žalovaný J. K., nar..., zomrel... Podaním doručeným 23. septembra 2010 znalec oznámil, že pre pracovnú zaneprázdnenosť nemôže vypracovať znalecký posudok. Okresný súd následne uznesením z 26. januára 2011 zrušil uznesenie z 12. augusta 2010 a ustanovil nového znalca. V priebehu marca a apríla 2011 okresný súd zisťoval majetkové pomery I. R. na účely rozhodnutia o preddavku na trovy dôkazu – znaleckého posudku. Uznesením z 11. mája 2011 rozhodol okresný súd uznesením

tak, že nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov žalobcovi v 1. rade, následne bol spis odoslaný znalcovi na vypracovanie znaleckého posudku. Proti uzneseniu z 11. mája 2011 podal odvolanie žalobca v 1. rade. Znalec predložil vypracovaný znalecký posudok 6. júna 2011. V priebehu júla 2011 okresný súd zisťoval pobyt žalovaného – M. K., nar... Mestská polícia K. doručila dňa 29. decembra 2011 prípis, podľa ktorého M. K. je 6 rokov odcestovaný..., splnomocnenie na preberanie pošty má brat R. K.. V dňoch 6. marca 2012 a 29. marca 2012 sa uskutočnili pojednávania, v rámci ktorých bol vypočutý aj k záverom uvedeným v znaleckom posudku. Následne bol súdny spis predložený 22. októbra 2012 krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Krajský súd rozhodol uznesením z 21. novembra 2012 tak, že vrátil vec okresnému súdu ako predčasne predloženú s tým, že odvolanie žalobcu v 1. rade proti uzneseniu o neoslobodení od súdnych poplatkov nemá predpísané náležitosti a účastník nebol poučený podľa § 209 ods. 1 OSP. Krajský súd tiež rozhodol ďalším uznesením z 21. novembra 2012 tak, že odmietol odvolanie žalobcu v 1. rade proti uzneseniu o znalečnom ako podané oneskorene. Dňa 31. januára 2013 okresný súd vyzval žalobcu v 1. rade na doplnenie odvolania, ktoré následne tento doplnil 15. marca 2013. Vo veci opäť rozhodol krajský súd uznesením z 19. apríla 2013 tak, že zmenil uznesenie z 11. mája 2011 tak, že žalobcovi v 1. rade priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 20 % poplatkovej povinnosti.

Okresný súd uznesením z 20. decembra 2013 vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili, či súhlasia s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania. V priebehu januára 2014 doručili žalovaní – J. K., E. B. a R. K. vyjadrenie k návrhu. Uznesením z 10. februára 2014 okresný súd nepripustil zmenu návrhu uvedenú v podaní doručenom okresnému súdu 3. mája 1994 a v podaní z 20. mája 2010. Dňa 10. marca 2014 uskutočnil okresný súd pojednávanie. Uznesením z 19. marca 2014 okresný súd konanie proti žalovanému v 5. rade (P. M.) zastavil a nepripustil zmenu návrhu žalobcu z 5. marca 2014, doručenú okresnému súdu 7. marca 2014. Okresný súd následne nariadil pojednávanie na 12. máj 2014.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa sťažnosťami domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 630/1998 (pôvodne vedenom mestským súdom pod sp. zn. Nc 3447/88 a pod sp. zn. 19 C 1167/88 a obvodným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 9/93).

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktoré ústavný súd zohľadňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že podľa návrhu žalobcov predmetom konania bolo rozhodovanie o určení hranice medzi nehnuteľnosťami, vydanie časti nehnuteľností, odstránenie plota a náhrada škody spočívajúca v poškodení záhradných

porastov (smrek, tuja) a strechy drevárne. Predmetnú vec možno považovať za bežnú agendu rozhodovania všeobecných súdov nevyznačujúcu sa právnou zložitou. Konanie však možno považovať za skutkovo zložité z dôvodu potreby vykonať znalecké dokazovanie a meniaceho sa okruhu účastníkov napadnutého konania.

2. V rámci druhého kritéria ústavný súd hodnotil správanie sťažovateľov ako účastníkov napadnutého konania, pri ktorom zohľadnil aj správanie ich právnych predchodcov. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by bolo možné pripočítať na ťarchu sťažovateľov ani ich právnych predchodcov, ktoré prispeli k doterajšej dĺžke napadnutého konania.

3. Napokon ústavný súd posudzoval postup okresného súdu v doterajšom priebehu napadnutého konania. Ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu (mestského súdu a obvodného súdu) sa vyznačuje viacerými obdobiami nečinnosti, napr. v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku v priebehu rokov 1989 a 1990 a tiež v rokoch 1994 až 1997, keď boli nariadené pojednávania niekedy s odstupom až takmer jedného roka (napr. 4. mája 1994 a 28. februára 1995, tiež 9. apríla 1996 a 26. júna 1997).

Na základe skutočností obsiahnutých v spise a tiež na základe vyjadrení sťažovateľov ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu sa vyznačuje výrazne neefektívnym a nesústreďeným postupom pri prerokúvaní vecí. Zo súdneho spisu vyplývajú skutočnosti, ktoré je potrebné pripísať na ťarchu konajúcemu súdu. V rámci zisťovania skutkového stavu (vypracovania znaleckého posudku Geodéziou, n. p. Prešov) sa mal súdny spis dostať do výlučnej dispozície žalobcu (zrejme konaním zamestnanca Geodézie, n. p. Prešov), ktorý následne v neurčený deň (podľa úradného záznamu) tento súdny spis odovzdal konajúcemu súdu. Je predpoklad, že v dôsledku tejto skutočnosti boli čiastkové výsledky dokazovania konajúcim súdom zmarené (porovnaj konštatovanie v zápisnici z pojednávania 26. septembra 1995: „*Súd vo veci konštatuje, že bola vykonaná obhliadka na mieste avšak po vykonaní obhliadky sa stratila zápisnica resp. sa nenachádza v spise, pretože ako vyplýva spisový materiál bol odovzdaný zást. navrhovateľky.*“). Neefektívny postup konajúceho súdu možno konštatovať aj v opakovanom ustanovení znalcov, ktorí nemali

oprávnenie vykonávať geodetické činnosti (P.), prípadne nemali poverenie na vykonávanie znaleckého dokazovania (F.). S vynaložením minimálneho úsilia (napr. predbežná telefonická konzultácia so znalcom, ktorého konajúci súd zamýšľa ustanoviť) bolo možné predísť takejto neefektívnej činnosti. Rovnako tak postup konajúceho súdu po úmrtí žalovanej v 2. rade bol neefektívny – konajúci súd konanie proti žalovanej v 2. rade zastavil napriek tomu, že táto účastníčka mala dedičov, čo konajúci súd mal zistiť. Sťažovatelia vo svojich vyjadreniach tiež uvádzajú skutočnosti, ktoré smerujú k možnému záveru o pretrvávajúcom neefektívnom postupe okresného súdu v napadnutom konaní.

O neefektívnosti postupu okresného súdu však svedčí predovšetkým skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo ani po viac ako 26 rokoch od jeho začiatku právoplatne skončené, čo ústavný súd považuje samo osebe za ústavne neakceptovateľné (napr. m. m. IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 383/08, IV. ÚS 82/2010, IV. ÚS 535/2013). Uvedená skutočnosť je o to závažnejšia, že ústavný súd už v konaní o sťažnosti I. R. (právneho nástupcu žalobcu v napadnutom konaní) konštatoval porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (nález sp. zn. I. ÚS 202/2013 z 5. júna 2013).

Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre už poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

Na uvedenom zhrnutí postupu doterajšieho priebehu namietaného konania nič nemení ani skutočnosť, že v dôsledku opakovanej reorganizácie súdnictva [v roku 1990 zákonom Slovenskej národnej rady č. 597/1990 Zb. o sídlach a obvodoch okresných a krajských súdov Slovenskej republiky, v roku 1992 zákonom Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) a v roku 2004 zákonom č.371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene

zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov] je na prerokovanie a rozhodnutie vo veci príslušný okresný súd. Neoddeliteľnou súčasťou prechodu súdnictva je aj prenesenie zodpovednosti za prieťahy v konaní z odovzdávajúceho súdu na nadobúdajúci súd. Z uvedeného dôvodu zodpovednosť za doterajší priebeh celého namietaného konania nesie okresný súd (m. m. IV. ÚS 40/2013).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd uzavrel, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že ústavný súd už v náleze č. k. I. ÚS 202/2013-25 z 5. júna 2013, ktorý sa týkal namietaného konania, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, nepovažoval za potrebné uložiť túto povinnosť okresnému súdu opakovane, a preto tejto časti sťažnosti sťažovateľov nevyhoviel.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné

právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovatelia požadovali finančné zadosťučinenie po 15 000 €, pričom poukazovali na závery ústavného súdu v náleze sp. zn. I. ÚS 202/2013 z 5. júna 2013. Sťažovatelia sa domnievajú, že *„doba, ktorá uplynula od podania návrhu v roku 1988, je neprimerane dlhá a ničím neospravedlniteľná a nezdôvodniteľná. Vzhľadom na skutočnosti uvádzané v sťažnosti... [považujú sťažovatelia] za primerané, aby... bolo... priznané finančné zadosťučinenie“*.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Z hľadiska určenia sumy finančného zadosťučinenia pre sťažovateľov ústavný súd vychádzal z toho, že sťažovatelia sú právnymi nástupcami pôvodných žalovaných. Ústavný súd v súvislosti so zmenou účastníkov konania na základe univerzálnej sukcesie vychádza zo svojej stabilizovanej judikatúry (napr. I. ÚS 197/05, IV. ÚS 251/08, IV. ÚS 135/2013), podľa ktorej sťažovatelia môžu uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prieťahov aj pre štádium konania, ktoré tejto zmene predchádzalo. Ústavný súd pritom vychádza zo skutočnosti, že v takýchto prípadoch v dôsledku zmeny účastníka konania nedochádza ku vzniku nového procesnoprávneho vzťahu (ako to je pri zámene účastníkov), ale k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávneho vzťahu (m. m. I. ÚS 52/01). Aj s prihliadnutím na tento záver ústavný súd nemal pochybnosť, že sťažovatelia môžu uplatňovať svoje právo na konanie bez zbytočných prieťahov

aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo zmene účastníkov konania na strane žalovaných, t. j. odo dňa začatia konania. Prihliadol aj na to, že nálezom sp. zn. I. ÚS 202/2013 z 5. júna 2013 už rozhodol o porušení práva I. R. – žalobcu v namietanom konaní a priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €.

Vychádzajúc z doterajšej dĺžky napadnutého konania, období, v ktorých došlo k porušeniu práv sťažovateľov, priznal im ústavný súd finančné zadosťučinenie každému v sume po 11 000 €, ktoré je podľa jeho názoru primerané konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci (bod 3 výroku tohto nálezu).

Sťažovatelia tiež žiadali úhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním advokátmi. Sťažovatelia – E. B., J. K. a M. K. si uplatnili úhradu trov konania v sume 887,58 €. R. K. si uplatnil úhradu trov konania vo výške 560,02 €.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhradza účastník konania zo svojho.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov právneho zastúpenia E. B., J. K. a M. K. spolu 887,58 € zodpovedá sume vypočítanej ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd priznal každému z uvedených sťažovateľov úhradu trov konania za štyri úkony právnej služby (dva za rok 2013 a dva za rok 2014) súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b), § 15 písm. a) a § 16 ods. 3 vyhlášky. Keďže išlo o spoločné úkony pri zastupovaní troch účastníkov konania, základná sadzba tarifnej odmeny sa znižuje podľa § 13 ods. 2 vyhlášky v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (pozri najmä

I. ÚS 417/2010, I. ÚS 64/2011, II. ÚS 25/2011, II. ÚS 453/2010, II. ÚS 520/2010, III. ÚS 354/2010, III. ÚS 356/2010, III. ÚS 452/2010, IV. ÚS 62/2011, IV. ÚS 475/2010) o 50 %.

Suma trov právneho zastúpenia R. K. v sume 560,02 € tiež zodpovedá sume vypočítanej ústavným súdom podľa vyhlášky. Ústavný súd priznal tomuto sťažovateľovi úhradu trov konania za štyri úkony právnej služby v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b), § 15 písm. a) a § 16 ods. 3 vyhlášky (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účty právnych zástupcov sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2014